

KAISU JA URHO KIUUKKAAN RAHASTO

Kulttuurista voimaa tiukkoina aikoina

Maaherra Urho Kiukas maakuntaliiton puheenjohtajana oli keskeinen henkilö perustettaessa Mikkelin läänin maakuntarahastoa vuonna 1961. Hän vauhditti henkilökohtaisella lahjoituksellaan rahaston perustamisponnisteluja. Vuonna 1967 Kaisu ja Urho Kiukas tekivät uuden lahjoituksen, joka muodosti peruspääoman heidän nimeään kantavalle nimikkorahastolle. Se on järjestyksessä maakuntarahaston toinen. Kaisu ja Urho Kiukkaan nimikkorahasto tukee yleisesti tiedettä ja taidetta.

”On kuitenkin huomattava, että kulttuuri käy kaikkialla käsi kädessä taloudellisen vaurastumisen kanssa. Vain henkinen vireyden kykenee luomaan uusia taloudellisia arvoja”. Näin Urho Kiukas perusteli Mikkelin läänin maakuntarahaston perustamisen tärkeyttä lehtihaastattelussa 1961. Kiukkaan mielestä maakunnan kasvattien pitäisi voida harjoittaa henkistä viljelyä synnyinseudullaan, ei pelkästään pääkaupungissa.

Urho Kiukas haki voimaa kulttuurista, kun huoli maakunnan elinvoimaisuudesta oli suuri. Kulttuurin merkityksen Kiukas oppi tuntemaan oman harrastuksensa myötä: hän soitti opiskeluaikanaan viulua akateemisissa orkesterissa, jota johti Robert Kajanus.

Kun maakuntarahasto saatiin Mikkeliin, tuli Kiukkaasta sen ensimmäinen puheenjohtaja. Hän toimi puheenjohtajana kahdessa eri jaksossa yhteensä 15 vuotta. Etelä-Savon maakuntarahasto kutsui Urho Kiukkaan kunniapuheenjohtajakseen vuonna 1980.

Urho Kiukas syntyi 19.11.1902 Kotkan lähellä Popinien kylässä. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Kotkan suomalaisesta yhteiskoulusta 1924 ja valmistui juristiksi

Kuva: Suomi-Filmin taidekuvaamo.

1930. Seuraavana vuonna Urho Kiukas osti opiskelutoverinsa kanssa mikkeliäläisen asianajotoimiston. Hän avioitui juvalaisen Kaisu Koivusen kanssa vuonna 1931. Urho Kiukas oli palannut isänsä maille eteläiseen Savoan.

Kiukas toimi monissa luottamustoimissa ja viroissa sekä maakunnan että valtakunnan tasolla. Hän oli muun muassa sisäasiainministeri von Fieandtlin hallituksessa vuonna 1957. Vuosina 1957–1970 hän toimi Mikkelin läänin maaherrana. Maakunta ja Suomi muistavat Urho Kiukkaan Saimaan kanavasta, Suomen kanavavaltuutettuna. Säätiöasia oli hyvin tärkeä Kaisu ja Urho Kiukkaalle. He perustivat vielä elämänsä loppuvuosina nimeään kantavan opiskelua tukevan säätiön. Etelä-Savon talous- ja kulttuurielämän kehittäjä ja puolestapuhuja kuoli 19.11.1995. (VJ)

Etelä-Savon rahasto perustettiin 1961, ja se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästätoista maakuntarahastosta. Rahasto tukee apurahoin Etelä-Savossa tehtävää tai maakuntaan kohdistuvaa tutkimusta, taiteellista työtä sekä maakunnallisesti merkittäviä kulttuuri- ja kehittämishankkeita. Lisäksi rahasto jakaa palkintoja ja järjestää omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi/es.